

1. Eindelijk bekend Esther kleur

Kleur bekennen, dat heeft Esther nooit geleerd. Mordechai, haar neef, had haar opgevoed, omdat haar eigen ouders al jong gestorven waren. En Mordechai had haar geleerd om niet te koop te lopen met haar Joodse afkomst. Haar Joodse naam Hadassa kon ze maar beter niet gebruiken. 'Laat je maar Esther noemen', zei Mordechai. Dat is een Perzische naam. Prachtige naam trouwens, 'ster' betekent die naam. En toen Esther naar het hof ging, toen ze werd meegenomen omdat ze een knap meisje was, zei Mordechai nog snel op de valreep: 'Vertel niemand dat je Joods bent!'

Zo heeft Esther dat geleerd: je identiteit, houd die maar voor jezelf. Net als wij toch, zo vaak? Als je met je collega's zit te eten, moet je dan persé bidden voor je eten? En ga je de discussie aan als mensen dingen roepen die indruisen tegen de Bijbel?

Dingen over buitenlanders, of over seks, of over belastingontduiking? Of houd je jezelf lekker op de vlakte?

Zo is Esther opgevoed: nooit je hoofd boven het maaiveld uitsteken. En daarom begrijpt ze er helemaal niets van! Ze hoort van haar hovelingen dat Mordechai door de stad loopt met rouwkleren aan, en dat hij luidkeels loopt te jamme ren. Je zou denken dat ze een boodschapper stuurt en hem laat vragen: 'Wat is er aan de hand?' Maar dat doet ze niet! Haar eerste reflex, dat is: 'Mordechai... doe normaal! Vestig niet de aandacht zo op je! Straks komen we in de problemen.' En ze stuurt hem nieuwe kleren. Het moet weer gewoon worden! Maar het is niet gewoon en Mordechai neemt ze niet aan.

Pas in tweede instantie stuurt ze een boodschapper om te vragen wat er aan de hand is. Even tussen haakjes: daaruit blijkt hoe ontzettend geïsoleerd zij leefde, in dat vrouwenpaleis. Het hele land is in rep en roer, en Esther weet van niets! En dan krijgt Esther het hele verhaal te horen: dat Haman de koning geld heeft aangeboden, 360.000 kilo zilver, in ruil voor een bevel om alle Joden uit te roeien, op één dag. 'Esther', laat Mordechai weten, 'ga naar de koning toe en pleit voor je volk!' Esther is verbijsterd! Natuurlijk, vanwege dit afgrijselijke moordplan. Maar ook vanwege deze opdracht. Moet zij dat doen? Ze heeft altijd geleerd om haar Joodse afkomst te verzwijgen! En dan erbij: het kán helemaal niet. Je kunt niet op eigen houtje naar de koning gaan, al ben je de koningin zelf. Dat kost je je leven! Er staan soldaten klaar om je meteen een kopje kleiner te maken. Alleen als de koning zijn gouden scepter naar je uitsteekt, ja, dan mag je blijven leven. En of koning Ahasveros dat zal doen...?

Esther zegt: 'Hij heeft me al een maand niet meer uitgenodigd. Ik weet niet of hij nog wel zo gek op mij is.'

Die houding van Esther, die vind ik zó herkenbaar. Vind je ook niet? 'Ik? Waarom ik?' Meteen gaan je gedachten alle kanten op. Je ziet overal bezwaren. En je denkt: 'Kan iemand anders dat niet veel beter doen?' Ooit schreef Nico van der Voet een boekje met als titel: *Waarom moet ik altijd helpen?* 'Waarom ik? Er zijn zoveel anderen...'

Alleen als de koning zijn gouden scepter naar je uitsteekt, ja, dan mag je blijven leven. En of koning Ahasveros dat zal doen...?

Esther zegt: 'Hij heeft me al een maand niet meer uitgenodigd. Ik weet niet of hij nog wel zo gek op mij is.'

2. Mordechai peilt de geestelijke strijd

Esther laat al haar bezwaren overbrengen aan Mordechai, en dan volgt er een antwoord van Mordechai... dat is zó veelzeggend. Deze tijd van afschuwelijke dreiging heeft Mordechai enorm laten groeien in geloof. Uit zijn antwoord blijkt hoe diep hij de situatie peilt. In het hele boek Esther komt de naam van God nergens voor. Maar Mordechai peilt dat er een strijd aan de gang is tussen God Zelf en Zijn grote tegenstander, de satan. De duivel probeert het volk van God uit te roeien, weg te wissen uit de geschiedenis. Waarom? Omdat de duivel weet dat dan de Messias nooit geboren zal worden. De grote Zoon van David, Hij zal nooit de wereld komen redden. Wat hier op het spel staat is het hele

heilsplan van God. En daarom is Mordechai zéér beslist. Hij zegt drie dingen, in vers 13 en 14.

Ten eerste: 'Beeld je niet in dat jij als enige van alle Joden zult ontkomen, omdat je in het huis van de koning bent.' Mordechai weet: 'Niemand ontloopt de geestelijke strijd.' Je kunt niet kiezen voor een neutrale positie, ergens in de luwte. Mordechai heeft dat altijd gewild. En hij heeft altijd gedacht dat dat kon. Maar juist in deze crisis heeft hij geleerd: je móét kleur bekennen! De geestelijke strijd gaat geen mens voorbij.

Ook ons niet, hier en nu! Het is écht niet zo dat wij als westerse christenen in de luwte zitten en dat de geestelijke strijd zich afspeelt in Noord-Korea, en in China, en in Afghanistan en Oekraïne en noem maar op. Dat alleen dáár christenen moed nodig hebben. Nee, het gaat om jóú en om míj, niemand ontloopt de geestelijke strijd! Dat is één.

Het tweede wat Mordechai zegt, vers 14: 'Want als je in deze tijd in diep stilzwijgen hult, dan zal er vanuit een andere plaats verlichting en verlossing voor de Joden komen, maar jij en het huis van je vader zullen omkomen.' Zie je dat? 'Er zál verlichting en verlossing voor de Joden komen.' Hoe weet Mordechai dat? Hij weet dat omdat hij gelooft in God. De HERE zal niet toestaan dat Zijn plannen worden gedwarsboomd. Hij voert Zijn

heilplan uit, de Messias zál komen. Dit is een geweldige geloofsuitspraak, een geloofsbelijdenis. En ook die mogen wij overnemen: 'Er zál verlossing komen! Deze wereld loopt niet uit op een nederlaag van God. Nee, Hij is Overwinnaar, en de hele wereld zal dat zien.' Dat is twee.

En drie. Wat zegt Mordechai nog meer? 'En wie weet of jij niet juist voor een tijd als deze tot deze koninklijke waardigheid gekomen bent.' In die geestelijke strijd heb jij een rol! Het zou zómaar kunnen zijn dat jij door God uitgekozen bent om een heel belangrijke taak uit te voeren. Jij bent hier met een reden. Je woont niet voor niets in Rotterdam of omgeving. Je leeft niet voor niets in deze tijd. God heeft je geplaatst op een bepaald moment op een bepaalde plek.

Dus drie dingen: (1) de geestelijke strijd kun je niet ontlopen, al zou je dat nog zo graag willen; (2) in die strijd zal God de overwinning behalen, dat staat vast; en (3) jij zou in die strijd weleens een heel belangrijke rol kunnen spelen. Vraag het je maar af: welke taak geeft God mij?

3. Esthers ommekeer

Dit antwoord van Mordechai maakt op Esther een verpletterende indruk. Ik wil daar iets over voorlezen uit dit boek, van Max Lucado, *Dit is jouw moment*, een prachtig boek over Esther. Max Lucado zegt dit: 'Je bent zojuist getuige geweest van het keerpunt in de ontwikkeling van ons belangrijkste personage. Het geloof van Hadassa smelt samen met Esters autoriteit als koningin. Ze geeft Mordechai opdracht (in de gebiedende wijs, zonder allerlei beleefdheidsfrases eromheen) om de Joden in Susan bij elkaar te roepen voor een gezamenlijk vasten. Door dat te doen neemt ze de rol van geestelijk leider over haar volk op zich. Passiviteit maakt plaats voor daadkracht. Ze is niet langer de schoonheidskoningin. Ze is een vrouw in dienst van God, vastbesloten om haar volk door deze crisis te leiden. Wat is er gebeurd? Hoe is Esters houding veranderd van "Ik kan niets doen" in "Ik ben bereid om alles op het spel te zetten"? Hoe is haar "Als ik dat doe, kom ik om" getransformeerd tot "Kom ik om, dan kom ik om"? Het moet de heldere boodschap van Mordechai geweest zijn. Ja, het is een puinhoop op deze wereld. Ja, een wrede Haman heeft het op ons voorzien. Maar er zal verlichting komen, en "wie weet of jij niet juist voor een tijd als deze tot deze koninklijke waardigheid gekomen bent." (vers 14, HSV) Mordechai opende een raam en goddelijk licht viel Esters wereld binnen. "Je bent hier

met een reden," zei hij. "Jouw leven maakt deel uit van een plan. Je bent doelbewust op deze plek gezet, om een bepaald doel te bereiken." En dat geldt ook voor jou, beste lezer. Net als Ester ben jij geschapen voor deze tijd' (pagina 92-93). Ik vind dit een aangrijpend stukje, want zo is het! Esther realiseert zich opeens dat zij in dienst staat van de Koning der koningen. Ja, ze is de vrouw van een aardse koning, een koning die regeert van Ethiopië tot India. Maar wat veel belangrijker is: zij is de dienaar van de Heer van de hemelse legermachten.

4. Gemeente-zijn is: samen strijden in dienst van God

En dat is ze niet alleen! Dat is ze sámen met al die andere Joden in de burcht Susan. Ook dat is iets wat ze zich op dít moment gaat realiseren. 'Ik ben niet alleen, ik maak deel uit van het volk van God.' Daarom laat ze het weten aan Mordechai (vers 16): 'Ga, verzamel alle Joden die zich in Susan bevinden, en vast voor mij: eet niet en drink niet, drie dagen lang, nacht en dag. Ook ikzelf zal zo vasten, samen met mijn dienaressen, en dan zal ik naar de koning gaan, wat niet overeenkomstig de wet is. Kom ik om, dan kom ik om.' De Joden in Susan, ze gaan sámen op de bres staan. Samen vasten ze, samen bidden ze, samen smeken ze de God van Israël om uitkomst tegen de dood, om verlossing uit de klauwen van satan.

En hier komen we óók bij de kern van óns gemeente-zijn. De commissie vroeg aan mij: 'Wil je zondag preken over de vraag wat ons als gemeente verbindt?' 'Connected', wat betekent dat voor ons als gemeente? Wat maakt ons nu tot één gemeente? Wat is de band die ons bindt? Dat is níét dat wij toevallig allemaal dezelfde smaak hebben. In een soort kroegentocht langs alle kerken van de stad zijn we gestuit op een gemeente die de optimale mix heeft: 'Ja, een gemeente met genoeg jonge mensen, een leeftijdsopbouw die me aanspreekt, en ook het soort liederen dat ik mooi vindt, en qua ligging, qua orthodoxie wel prima passend bij wat ik vind, en ook met aardige mensen.' Laten we maar heel eerlijk zijn: dat is toch de manier waarop we er vaak over denken? Een gemeente die past bij onze individuele voorkeuren. En dát is wat ons dan bindt... Jaren geleden waren wij lid van een gemeente in Amersfoort. Daar zongen we alleen Psalmen, totdat het voorstel kwam om ook gezangen te gaan zingen. Ik weet het nog heel goed: op de gemeentevergadering was een jong stel. De man van het stel was heel kwaad: 'Wij hebben juist voor deze gemeente gekozen, na lang zoeken, omdat hier alleen Psalmen gezongen worden, en nu dít...!' Wat bindt ons samen? Diensten die voldoen aan al je wensen? Wekelijks twee keer een mooie theatervoorstelling? Dát is wat we er vaak van gemaakt hebben! Maar als we er zo over nadenken, hebben we er ten eerste niets van begrepen, ten tweede doen we God enorm tekort en ten derde doen we onszelf te kort. Een jonge, hartelijke christen, ging een keer naar de kerk en verlangde naar een mooie preek. Maar de preek viel zwaar tegen, hij zat zich te ergeren. Na afloop stuurde hij een berichtje naar een oudere christen en hij schreef over zijn teleurstelling en frustratie. Wat was dit nou voor een flutpreek, de dominee had er zich met een Jantje van Leiden van afgemaakt. De oudere christen stuurde een berichtje terug: 'Wat jammer dat je teleurgesteld was.... Maar misschien moet je het iets ruimer benaderen. Natuurlijk wil je graag geraakt worden door de preek. Dus ik begrijp je frustratie helemaal! Maar als dat niet gebeurt ben je toch in Gods huis geweest om Hem je dank te brengen. Je hebt je broers en zussen in Christus ontmoet. Jouw aanwezigheid was weer een stimulans voor anderen. Je hebt liederen gezongen en daarmee je Verlosser geëerd. Je hebt meegebeden voor zieken en voor mensen die het zoveel moeilijker hebben dan wij. En je bent met een zegen naar huis gegaan. Misschien ben je rijker dan je dacht!'

Wat bindt ons nou eigenlijk samen? Dit hoofdstuk, Esther 4, zet ons op het goede spoor. Wat ons samenbindt, dat is dat we verbonden zijn aan God Zelf. Hij heeft een verbond met ons gesloten. En in dat grote, kosmische drama, in die enorme strijd tussen God en de boze, die voortdurende geestelijke strijd, geeft God ons als broers en zussen aan elkaar. Wij zijn er om samen te bidden, om misschien ook wel samen te vasten, om de liefde van God de wereld in te brengen, het licht in de duisternis, het leven in

de dood. Wij zijn er om elkaar te bemoedigen, en als één van ons voor een belangrijke taak staat, zoals Esther, dan bidden de anderen mee. Wat ons samenbindt is hetzelfde als wat een leger samenbindt. Voor militairen is dat toch helemaal geen vraag: 'Wat bindt ons samen? Natuurlijk! We hebben elkaar broodnodig! Als we ieder afzonderlijk gaan vechten, dan zijn we reddeloos verloren. De één geeft dekking aan de ander, je staat er sámen voor.' Natuurlijk had Esther gewoon in haar eentje kunnen bidden en naar de koning kunnen gaan. Maar dat zou ontstellend zelfingenomen zijn geweest. Alsof zij dat hele volk wel even zou redden. Esther beseftte het tot in het diepst van haar ziel: 'Ik heb het volk van God nodig. Ik heb de gemeenschap nodig. Ik kan het niet alleen.'

Wat zegt Petrus? We hoorden dat aan het begin van de dienst. 'Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap (dat wil zeggen: priesters met koninklijk bloed, priesters die de nood van de wereld bij God brengen, en die de boodschap van redding van God overbrengen naar de mensen: een koninklijk priesterschap) een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte; opdat u de deugden zou verkondigen van Hem Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht.' Wij zijn mensen met een missie, een gemeente die aan elkaar is gegeven om samen de geestelijke strijd te strijden. We delen alles, de mooie dingen en ook de moeilijke dingen. Ook dat laatste hoort erbij: het delen van verdriet, van angst, van teleurstelling, van wanhoop. Wat mooi dat die jonge christen met zijn frustratie over die preek naar die oudere christen toeging. We delen onze overwinningen en we delen onze nederlagen. En in alles smeken we de Hemel om genade, om wijsheid en leiding, en we zoeken de HERE in het gebed: 'HERE, laat het zien voor welke taak U óns roept, en ook mij roept.' Want we zijn niet voor niets geplaatst in deze tijd, in dit land. Soms moet je weer helder krijgen wat je bindt, als gemeente. Dan ben je het uit het oog verloren. Maar er staat veel op het spel, enorm veel. Esther zegt: 'Kom ik om, dan kom ik om.' Het heeft lang geduurd, maar Esther bekennt nu kleur. En dat is levensgevaarlijk. Het gaat om leven of dood.

Dat is ook nu zo. Want er is er Eén die zich gegeven heeft tot in de dood, om mensen léven te geven, eeuwig leven. Jezus, de Verlosser, Hij heeft niet het risico genomen om te sterven, zoals Esther. Nee, Hij wist dat Hij zou gaan sterven, maar Hij deed het, vrijwillig, omdat Hij dacht aan al die mensen die door Zijn offer gered zouden worden, gered van de verdoemenis, gered van de eeuwige dood. Hij heeft het Evangelie van de redding in ónze handen gelegd. Wij zijn, volgens Petrus, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte; opdat u de deugden zou verkondigen van Hem Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht.' Dát is wat ons samenbindt. Een roeping, een taak op leven en dood.

Ik las een interview in het *Reformatorisch Dagblad* van 11 augustus met een man uit Marioepol, Sergej Maksimenko. Hij is oudste in een baptistengemeente, daar in Marioepol. Hij en zijn gezin waren bijna dood... want er viel een bom op hun huis. Op het nippertje hebben ze het overleefd. Ik lees een stukje voor uit het interview. 'Nergens was er zo'n vrijheid om het Evangelie uit te dragen als in Oekraïne, vertelt Sergej Maksimenko over de tijd voor het conflict. Dat zet hem nu tot nadenken. "We hadden veel meer kunnen en moeten doen, terwijl we die vrijheid hadden. Maar heel veel kracht en enthousiasme ging verloren aan het oplossen van interne conflicten en ongenoegens. Als we die tijd konden overdoen, had iedereen anders geleefd. De kerk was verdeeld tussen de rijken en de armen. De rijken hadden mooie huizen gebouwd. Het zijn nu allemaal ruïnes. Als we als christenen hadden geweten wat er zou gebeuren hadden we anders geleefd."

Wij hebben nog steeds die vrijheid! En de vraag is: wat is ónze roeping? Die róeping bindt ons samen. Niet onze voorkeuren, niet onze wensen en verlangens, niet wat wij fijn vinden. Nee, het is een roeping op leven of dood. 'Kom ik om, dan kom ik om.' Samen zijn wij deel van Gods volk op aarde. Samen staan we in Zijn dienst. Samen zijn wij geroepen in deze tijd, in onze stad. Samen zijn wij dragers van het Licht. Samen staan we op de bres. Amen.